

ДЕННИЙ КАДР

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 40 (454)

П'ятниця, 20 грудня 1991 року.

Виходить раз на тиждень

Ціна 2 коп.

ХОЧУ В БІЗНЕСМЕНІ!

Ще зовсім недавно ця фраза сприймалася як жарт, і не більше. Особливо людьми старшого покоління, яких не вчили шукати і розкрито мислити. То ж і не дивно, що коли кафедра економіки ВПІ оголосила про відкриття школи бізнесу, сюди потоком пішла молодь. І в першу чергу — учні старших класів обласного центру. Досить сказати, що тепер, коли ця школа діє, в ній 80 відсотків шкільної молоді Решта — студенти вінницьких вузів, технікумів, профтехучилищ.

Отже, видно, де зріють і генеруються найсміливіші ідеї перебудови нашого суспільства, де зосереджуються легіони майбутніх капіталістів. Залишається тільки побажати їм удачі і дерзання. А, тим часом, про саму школу.

Вона — перша у Вінниці, але не на території колишнього Союзу. Завкафедрою, доцент В. О. Козловський та його колеги П. Г. Білоконний, О. І. Марченко «позичили» досвід у Москві в міжнародній школі менеджменту і побачили, що не святі горшки ліплять. І не помилились. Перший місяць існування засвідчує це досить переконливо. Заняття в школі проходять цікаво, викладачі цілком справляються з програмою.

Вивчаються чотири бло-

ки питань: основи — економіки, ринкових відносин, менеджменту і маркетингу. Іншими словами, роззнайомившись з елементарним поняттям про ціну і собівартість, з тим, як починати власний бізнес, можна припинитись і до своїх задатків майбутнього бізнесмена. За свідченням В. О. Козловського, молодь у переважній більшості вірить в зорю своєї діловитості. Відсіву з школи нема, а бажаючих стати її слухачами більше і більше. В нашому інституті — п'ять потоків по 44 чоловіка в кожному, а ще один, шостий потік, з тими ж викладачами, відкрито на базі товариства «Знання».

По закінченню школи слухачі одержать посвідчення, а кращі з кращих матимуть перевагу при конкурсному відборі на спеціальність «інженер-економіст-менеджер». Проте слід сказати наперед, що конкурс буде жорстким. Якщо міністерство дасть візу на відкриття двох груп економістів, то це всього-навсього 50—60 місць, а в одній тільки школі молодого бізнесмена уже 220 чоловік.

Втім, бізнес — це поле відчайдушної боротьби, а в ній перемагають найсильніші. Тут — ніякої надії на наш вітчизняний «блат».

В. ІВЧЕНКО.

ХРОНІКА

В газетах опубліковано повідомлення, що колишньому декану енергетичного факультету професору Д. Г. Налбандяну присвоєно почесне звання «За заслужений працівник народної освіти».

Україні. Приєднуючись до численних поздоровлень, що в цьому зв'язку надійшли на адресу Давида Бегларовича, редакція бажає йому подальших творчих успіхів на ниві педагогіки і науки.

У СІМ'Ї ВОЛЬНИЙ, НОВИЙ

Безперечно, темою номер один не лише для нас, але й для всієї громадянської України, ті проблеми, що виникли і ще з'являться у зв'язку з утвердженням свободи нашого народу. Наш кореспондент звернувся до завідувача кафедрою політичної економії кандидата економічних наук, доцента Бориса Івановича Пономаренка з проханням відповісти на ряд запитань, викликаних появою на планеті нової самостійної держави.

— Чи сподівалися ви, що Україна стане вільною саме тепер?

— Сподівання таке було, безсумнівно, у багатьох моїх співвітчизників. Але сприймати таку думку всерйоз в тоталітарній державі було не просто утопією, а неабияким ризиком. Адже і в школі, і в університеті постійно доводилось чути одне і те ж: наша могутність, наше майбутнє йде від Москви. В школі, пригадую, декламували такі рядки: «Починається земля, як відомо, від Кремля». Кілька поколінь наших людей вросли в умови дикого тоталітаризму, жорстокого гніту, нелюдських страждань трудового народу і це не могло не позначитися на психології і поведінці людей. Але хід історії невіддільний.

— Чому, на вашу думку, Україна заявила про свій суверенітет лише після прибалтів і молдован? Чи не пояснюється це якимись національними рисами українців, скажімо, недостатньою політичною активністю, бай-

дужістю до своєї долі і т. п.?

— Знаєте, я не поділяю такої думки. За фахом я економіст, але глибоко цікавлюсь історією, бо вона є дзеркалом життя людей і дає їм безцінні уроки. Так от, прибалти жили в умовах більшовицької диктатури менше часу, ніж українці, в них був сильніший потяг до своєї державності, над ними ще витав дух європейської демократії. Вся ж багатовікова історія України — це поневолення, гніт, диктат. Наша щедра земля, наші трудовиті пращури споконвіку приваблювали непроханих гостей: татаро-монголів, шведів, німців, французів, турків, поляків і, звичайно, російського царя. Але дух волелюбства народився, мабуть, разом з першим українцем.

Згадаймо Запорізьку Січ. Там панувала атмосфера рівності, братства, утверджені демократичні структури самоврядування. На загальному сході обирали всіх — від кошового до найменших чинів. Суд і покарання привселюдно також чинили промада. Визначні діячі з Європи, зокрема, Франції, приїздили на Січ, жили там по кілька років, вивчали державний устрій козащини. Так, так, саме державний. Аж Карл Маркс першим назвав Запорізьку Січ козацькою християнською республікою. А він для мене залишився авторитетом навіть у наш час плюралізму думок. Так що народ України волелюбний з колись.

— Останнім часом звучить багато прогнозів, прогнозів відносно майбутнього занепаду економіки України. Яка ваша думка?

— Переконалися, так го-

ворять недруги вільної України. Погодьтеся, це ж парадокс — талановиті, працьовиті люди такого квітучого, щедрого краю живуть у злиднях. Наше національне багатство за всі роки, так званої радянської влади, а точніше за час диктатури КПРС, широкою рікою плило до Москви. Якесь частина його осідала в головній столиці імперії, створювала райське життя для партюкратів і їх челяді. Інша частина у вигляді зброї, харчів, засобів виробництва дурувалася країнам інших континентів. де кремлівські «вожді» прагнули збудувати зручну для себе модель соціалізму. І хоч влада називалася радянською, з народом України, як до речі, і з іншими народами, ніхто ніколи не збирався радитися, їх просто обдирали як липку.

Тим часом економіка України абсолютно розбалансована. Скажімо, хімічними заводами наш край усяяний як грибами, хоч лише 7 відсотків цієї продукції використовується у нас. Зате отруйних залишків вистачить ще й онукам і правнукам. Я вже не кажу про Чорнобиль. Через бездумне зрощення і нікому не потрібні штучні моря знищено тисячі гектарів безцінних українських чорноземів. Під воду пішло безліч бережних сіл з їх храмами, святими могилами батьків. Знівчено гордість наших предків, коліску козацької вольниці — красень Дніпро.

Одним словом, проблем у нас, хоч відбавляй. І я впевнений, що незалежна Україна успішніше вирішить їх без допомоги наглядча з Москви.

— Після становлення на-

шого суверенітету чи не погіршаться стосунки України і Росії?

— Чесно кажучи, я тут не бачу проблем, котрі не можна було б вирішити. Народу України і Росії, як кожен знає, вийшли з однієї коліски, назва якій — Київська Русь. Тисячолітня історія навіки поріднила ці народи. Правда, мені і раніше не подобалося, що один з них є старшим братом. Ми були однаково безправні і нещасні.

Так от, і ми, і росіяни жили знедоленими в царській імперії, такими ж були при більшовицькій диктатурі. А як стане Україна багатшою, хіба від того сусіду скрута? Виробляємо ми, приміром, більше центнера цукру на кожного жителя України, понад тонну зерна. Нам це забагато. Отже, зможемо якусь частину продати росіянам. А вони нам, чим багаті — газ, нафту, ліс. Але обов'язково через ринок, по світових цінах. Переконалися, що від нашої взаємної свободи зміцніє взаємна дружба.

— Борисе Івановичу! Ви були першим редактором нашої газети. Як оцінюєте її роль в період перебудови, і що хочеться побажати редакції?

— По-моєму, газета на правильному шляху, вона пильнує ті зміни, що відбуваються в колективі, оперативно відгукується на злободенні проблеми. А писати в наш неспокійний час є про що. Демократизація пронизує в усі наші структури. Цікаво, змістовно проходять засідання Вченої Ради інституту, збори трудового колективу. Чіткіше вирішуються питання на факультетах, кафедрах. От якби ще студентське самоврядування сміливіше спиналося на ноги, більше читачів ставали авторами газети.

Сумніви, або чому я голосував проти

ТЕКСТ невідомого виступу під час ратифікації Верховною Радою угоди про співдружність.

Шановні депутати!

Перш, ніж Ви віддасте свої голоси на підтримку чи проти угоди про співдружність незалежних держав, я хотів би поділитись з вами деякими сумнівами з цього приводу.

Сумнів перший: якщо якісь народи вирішили, що вони будуть мати спільний зовнішній кордон і не матимуть внутрішніх кордонів між територіями, на яких вони проживають, матимуть спільну митну службу, спільну оборону, спільну фінансову, енергетичну та транспортну системи, єдину грошову одиницю та узгоджену міжнародну політику, то це означає, що вони добровільно створили єдину державу, незалежно від того, як ця держава називається: Сполучені Штати Америки, Федеративна Республіка Німеччина, Союз Радянських Соціалістичних Республік чи Співдружність Незалежних Держав.

Сумнів другий: якщо суверенна держава (Україна),

незалежність якої встановлена конституційним шляхом (референдум), вступає в таємну змову з провінціями (Росією та Білорусією) іншої незалежної держави (СРСР) з метою ліквідації цієї держави, то з боку провінцій — це є спроба державного перевороту, а з боку держави, що вступила з провінціями в змову — це є втручання у внутрішні справи іншої суверенної держави, яке міжнародне право може класифікувати і як агресію!

Сумнів третій: висловлюючись образно, яхта України, піднявши прапор незалежності, повільно, але невідворотно відпливає від втраченого хід та запаси харчів, але добре озброєного лінкора СРСР, в сторону зарубіжної ескадри, що димить на горизонті. З палуби лінкора на адресу яхти лунають лайки та заклики повернутись, але до башти ніхто не кидається і з гармат чохли не знімають тому, що капітан боїться негативної реакції зарубіжних ко-

Б. І. МОКІН, НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

раблів. Та ось від лінкора відпливають велика шхуна і катер, доганяють яхту, за наказом капітанів зв'язуються між собою канатами, розвертаються і йдуть на таран лінкора, маючи намір пробити йому борт і в такий спосіб затопити.

І ось тут у мене виникають декілька питань:

1). Що станеться з яхтою, якщо капітан лінкора разом з начальником бойової частини не захотять покірно чекати, поки зв'язана трійка не маючих гармат суден проламає борт лінкорові?

2). Як поведе себе озброєна частина команди яхти, яка раніше присягала капітанові лінкора?

3). Чи будуть співчувати в цьому випадку на кораблях зарубіжної ескадри яхті-агресору, якщо капітан лінкора, що є їх улюбленим, віддасть наказ, як акт самооборони, потопити яхту?

Сумнів четвертий: угода між трьома слав'янськими республіками — Середню Азію, Казахстан та Кавказ проігноровано. Це означає, що і лідери — демократи вважають ці республіки не рівноправними, а другорядними, що народам цих республік пропонують замість одного старшого брата тепер уже трьох.

Сумнів п'ятий: серпневі події похоронили комуністичну ідею: чи не станемо ми свідками в грудні похорону ідеї національно-державного відродження?

Нагадаю Вам, що ідею національно-державного відродження і Горбачов, і Єльцин, судячи з їх висловлювань, сприймають навіть більш вороже, ніж ідею комуністичну.

Сумнів шостий: Єльцин так часто робить кроки, що йдуть в розріз із його словесними заявами та попередніми домовленостями, що мені, наприклад, важко по-

вірити у відсутність у його діях подвійної мети, а в тексті угоди, особливо економічної, проросійського підтексту. А хто мені відповість, що буде з Україною, якщо Єльцин і Горбачов знову знайдуть спільну мову?

Сумнів сьомий: Президент України прийняв рішення, (яке при певному розвитку подій може перекреслити і референдум, і перспективу зміцнення незалежності нашої молоді держави) і навіть не порадився з Верховною Радою.

Якщо він і далі одноосібно буде приймати рішення з питань такої ваги, а Верховну Раду буде тільки ставити до відома, то чим його влада буде відрізнятися від влади буюшого першого секретаря ЦК КПУ Щербинського, а наш склад Верховної Ради чим буде відрізнятися від того складу, що одностайно «одобряв» все пропонуване незабутнім Володимиром Васильовичем?

Сумнів восьмий: мені

здається, що процес визнання незалежності України з підписанням цієї угоди уповільниться, тому, що іншим державам тепер буде незрозуміло, хто ми є — незалежна держава чи складовою частиною якоїсь іншої держави?

Сумнів дев'ятий: і останній: Президент України в передвибірній кампанії обіцяв своєму народові не підписувати ніяких політичних угод і дуже скоро ввести в обіг українські гроші. Але, підписавши угоду про співдружність незалежних держав, він зрікся одночасно і однієї обіцянки і другої, тому що: по-перше — угода ця політична, а по-друге — передбачає вона попередження за рік про наміри її розірвати — тож принаймні рік ми вже власної державної валюти не матимемо. А верстат для друкування карбованців і надалі залишатиметься в Москві, нависаючи дамокловим мечем над нашою економікою та викликаючи сумніви стосовно нашої незалежності.

Є в мене і ще ряд сумнівів, але думаю, що і цих вистачить, щоб вони роз'їли і ваші душі.

НОТАТКИ НАУКОВЦЯ

Проти ідеології в науці

Мені пощастило бути учасником II Міжнародної конференції з проблем простору-часу, яка відбувалася в м. Санкт-Петербурзі з 15 по 21 вересня та Міжнародного семінару з питань «Проблеми першопочатків світу в науці і теології» (27—29 листопада). Хотілося б поділитися враженнями і, можливо, не стільки про наукові досягнення і здобутки, які доповідались, як про питання, пов'язані з поняттями наукової принциповості й чесності.

Ще років десять тому про такі конференції на території вчорашнього СРСР годі було й мріяти. Скажімо, II Міжнародна конференція з проблем простору-часу в сучасному природознавстві зібрала основні «дисидентські» теорії нинішньої фізики: критика основних положень спеціальної та загальної теорії відносності, розвиток деяких класичних теорій (наприклад, рівняння Масквелла та доказ того, що вони простішим шляхом можуть описувати ряд явищ сучасної фізики). В конференції взяли участь науковці з США, Швейцарії, Італії, Австрії, Німеччини, Канади, Бразилії, Фінляндії. Були серед них, певна річ, члени національних академій, та були й люди без будь-яких регалій, які зате все життя присвячували чужій теорії, самовіддані подвижники науки.

Особлива увага приділялась проблемам етики та плюралізму в науці. Йшлося про розсекречення основних теорій, але ні в якому разі не до їхніх творців. Тут є показовою доля болгарського фізика С. Марінова, якого за участь у саркастичному комітеті тричі саджали до психлікарні, а по тому змусили емігрувати до Австрії. Зараз він видає там журнал з фізики, а сам займається різноманітною науковою діяльністю, в тому числі й вічними питаннями.

Якщо Марінов вічного двигуна й не побудує, бо він і так уже є (це вся наша Природа, Всесвіт і Космос), то ряд цікавих пристроїв перетворення енергії, звичайно, з'являться. Питання ставиться так: чи потрібно все підганяти під якусь панівну на сьогодні теорію чи парадигму? Прикладом нормальних стосунків в науці та й у житті можуть бути взаємодієносини нині уже помер-

лих О. М. Колмогорова та А. А. Маркова (молодшого). В науці вони були антиподами: перший — апологет аксіоматичного підходу в математиці, другий — конструктивного; а в житті вони були друзями. Більше того — Колмогоров підтримував кандидатуру Маркова при виборах членів-корів АН СРСР. У той же час родоначальник сучасного аксіоматичного підходу в математиці Д. Гільберт намагався виключити з членів Гетінгенського математичного товариства та Пруської Академії Наук родоначальника інтуїціоністської (конструктивної) математики голландського математика Брауера. Час їх розсудив — обидва мали рацію. Тому треба дозволити розробку альтернативних підходів. Збільшення кількості методів та методологій сприяє швидшому виявленню істини.

За результатами роботи конференції була прийнята постанова, яка закликає всіх учених до плюралізму в науці.

На Міжнародну конференцію з першопочатків світу зібрані представники, як теології (православні християни, католики, протестанти, мусульмани, конфуціанці, буддисти), так і вчені (філософи, фізики, математики, біологи, психологи, інженери, філологи). Були присутні священики та вчені з колишнього СРСР, Англії, Німеччини, Іспанії, США, Бельгії, Китаю, Індії.

З наукової точки зору розглядалися різні питання, пов'язані з проблемами першопочатків та виникнення світу в різних областях науки і теології. Де це чувано, щоб філософи і теологи спільно говорили про виникнення Всесвіту з нічого та з допомогою божественної еманції?

Висвітлювались основні положення сучасної космології, проблеми Першовибуху, розширення Всесвіту. Були розглянуті питання Першопочатків світу в теорії фізичних та інформаційно-фізичних структур. Автор цієї статті, наприклад, був наведений аналіз візерунків та схем, узятих з археологічних розкопок (Трипільська культура, Гассуль, ацтеки, Середземномор'я), а також основних ритуальних та філософських схем різних культур та цивілізацій на основі раніше розробленої математичної тео-

рії гармонії. На цій підставі був зроблений висновок про можливість існування, або єдиної цивілізації або єдиного творця.

Крім наукових, порушувались і питання взаємин між наукою та релігією. Йшлося про те, що вони не повинні заважати одне одному. Висока релігійність дуже часто допомагала багатьом дослідникам, зокрема, Піфагору, Ньютону, Нострадамусу, Паскалю, Леметру. Багато доповідачів вважають, що з релігії для науки варто взяти високу моральність, якої нинішній науці так бракує.

Певна річ, чимало учасників були заклопотані розмежуванням науки й теології. Привернула увагу доповідь німецького професора Сміта-Мормана. В суспільстві майбутнього, вважає він, повинні гармонійно поєднатися наука і релігія, матеріальність і духовність.

Хотілося б сказати окреме слово про особливу атмосферу, яка панувала на семінарі. Тут мовби наочно було реалізоване загальне побажання про найгуманніше ставлення до людини, повагу до того, що вона говорить, хоч зійшлися на велику розмову теологи й атеїсти, дарвіністи й креаціоністи, комуністи й антикомуністи. Саме в таких спокійно-розважливих діалогах і повинні розглядатися шляхи майбутнього розвитку, як науки, так і суспільства. Саме тут доречно згадати Тев'є-молочника з відомого твору Шолома Алейхема, який говорив: «Бог, один, але кожен має свій шлях до нього». Можна цю фразу сказати й по-іншому: «Істина одна, але шляхи її досягнення різні». На шляху до цієї істини ми можемо відкрити безліч інших, які дозволять більш повно відчувати багатогранність навколишнього світу. Головне в тому, аби не забувати, що ми люди, і на цій землі багато що залежить і від нас.

Такі конференції і семінари роблять людей довшими і мудрішими, нагадують їм про те, що планета — це їхній спільний дім. Пошук однакового і різного дає змогу для кращого взаєморозуміння, допомагає уникнути багатьох конфліктів, а надто в такі кризові для людства моменти, як, скажімо, зараз.

П. ТРОХИМЧУК,
кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник МНДП ТЕДЕМС.

Готуй мішок на зарплату

Мабуть, такі дійшли до уряду республіки зойки і претензії працівників вищої школи щодо низького рівня зарплати. Хай не здається тепер водій тролейбуса перед професурою — нині і жреці науки мінітують гаманці на більш місткі. З 1-го листопада постановами колегії Мініпраці України затверджені нові ставки і посадові оклади професорсько-викладацькому складу, учбово-допоміжному, адміністративно-господарському і обслуговуючому персоналу, — вони в 2,31 раза вищі від існуючих. На практиці це виходить так: доцент, який до цього отримував 440 карбованців (без урахування компенсації) вже отримує 1015 карбованців, старший викладач, відповідно, 390—900, асистент — 260—600.

А для професора (доктора наук) уряд зовсім розщедрився — йому «касірка» щомісяця виплачуватиме 1360 карбованців. Ще більша оплата праці професора — завідуючого кафедрою — 1480.

Звернули увагу наші прощодавці нарешті на такі категорії працівників, як інженери, економісти, бібліотекарі. Їхні посадові оклади зросли до 400—575 карбованців.

До всього цього слід сказати про різні добавки, зокрема, індексацію грошових доходів населення.

Одним словом, претензій, можливо, вже не буде, а ось зойки, слід думати, не припиняться, адже що з тих грошей, коли в магазинах вітер гуляє і купити на них нема що!

Цього знімка наш фотокореспондент Степан Лісовий зробив у приватній школі, котрій Політехнічний інститут дав притулок у кількох кімнатах енергетичного факультету. Школа працює за особливою педагогічною методикою, що дає про широкий розвиток дитячого інтелекту на основі практичних дій і максимального унаочнення. Все, що вивчається, тут, як мовиться, прагнуть поспробувати руками, побачити очима, або засвоїти з допомогою цікавих, продуманих ігор.

То ж не дивно, що важливе місце в шкільній програмі посідає народознавство, тобто, пізнання творчості, глибинних звичаїв і традицій України. Минулого тижня, приміром, школа відзначала «каліту». Іншими словами, веселе й дотепне свято Андрія Первозваного, нині уже напівзабуте. Школа зробила спробу розіграти його в усьй колоритній красі.

На знімку — один з фрагментів свята.

ЩЕ ОДНА ХВОРОБА ВІКУ

— На жаль, саме хворобою вважають це явище американські медики, — відповів на моє запитання заступник міністра охорони здоров'я України В. І. Шестаков.

— Із світової преси відомо, що зовсім недавно вони дали їй назву — синдром хронічної втоми, виявили симптоми і прийшли до висновку, що вона набирає форми епідемії?

— Так, американці вважають, якщо людина втрачає інтерес до радощів життя, все бачить у чорному світі, при цьому її мучать головні болі, іноді підступає озноб, значить, вона уражена такою далеко не безневинною недугою, яка небезпечна ще й тим, що дає потім старт цілому букету інших функціональних розладів. Однак у нас, на жаль, така важлива проблема не викликає серйозних досліджень і дій. Адже ми звикли з поганим настроєм оточуючих, дратівливою поведінкою, невмінням безтурботно радіти просто небу і сонцю, виводимо все труднощі часу. Проте для нашого народу ця проблема найбільш актуальна.

— Чому ви так вважаєте?

— А тому, що протягом усієї історії радянської держави культивується в суспільстві незрозуміла для природи психологічна настанова: робота на знос. І навіть лозунги вимагали на кожному кроці «Віддай усі сили на...». А це проти природно, бо все живе прагне до врівноважених навантажень, а ми часто доводимо ці навантаження до абсурду.

— Але ж існує таке поняття, як просто втома, яка потім проходить безслідно?

— Важлива не наявність симптомів, а їх стійкість в організмі, а це апатія, бай-

дуїсть, швидка втомленість від навіть незначних навантажень.

— Але ось перебудова дещо переставляє акценти, адже нас уже не закликають відмовитися від особистих інтересів в ім'я щастя «народу»?

— Саме з цих позицій треба подумати і про перебудову нашої медицини. Вона у своїх програмах іноді забуває про пріоритети, не дивиться в корінь, не думає, що важливіше зробити в першу чергу. І частіше масштабні кампанії, які забирають безліч сил і коштів, не дають результатів, оскільки наступ іде на наслідок, а причини, що породили його, залишаються.

Людина, «згораючи» на роботі, або обертаючись по замкнутому колу побутового безладдя, звикає до порушень в організмі і не помічає втрат. Таке варварсько-споживацьке ставлення до себе — симптом нашого суспільства.

Час уже дослідити, чому половина дітей приходить у школу нездоровими, а 70 процентів закінчують її, не сучи разом з атестатами і купу хвороб, чому 40 процентів юнаків не можуть через недуги служити в армії. У розвинутих країнах існує культ здоров'я, і в результаті працюють там з вищою віддачею. Систему спеціальних тестів проходить кожний — від президента до школяра. Це для того, щоб визначити потенціальні можливості людини і не допустити перевантажень. Наша ж профорієнтація — лише на словах, і часто людина все життя займається справою, яка вимагає постійного перевищення її можливостей.

Очевидно, треба навчитися не тільки раціонально працювати, а й правильно відпочивати.

О. АЛІХАНЯН,
кор. Укрінформ.

І ХТО Б МІГ ПОДУМАТИ ЩО...

ІНОПЛАНЕТЯНИ ХОВАЮТЬСЯ В ТИХОМУ ОКЕАНІ

Кілька років тому американський риболовецький траулер вів промисел у водах Тихого океану неподалік Канади й Аляски. Несподівано знаєсть разом з рибою принесла на борт незрозуміле тіло. При детальному огляді з'ясувалося, що це — людиноподібна істота ростом близько одного метра, одягнута в щось, що нагадувало гумовий комбінезон, з непропорційно великою головою без волосся. В гуманоїда були темні очі, трипалі руки, сірозелена шкіра.

Опинившись на борту судна, інопланетянин спробував тут же вископити за борт. Коли це не вдалося, він кинувся в глибину корабля і заховався там. Че-

рез годину матроси знайшли його в одній з кают, але вже мертвого. Очевидно, він просто задихнувся в земній атмосфері.

В тому ж регіоні, неподалік од міста Коджак вночі з 31 травня на 1 червня 1989 року другий риболовецький траулер, розставив сіті, витягнув «тарілку». Потривожений предмет дископодібної форми, орієнтованого кольору рвону в повітря, порвавши снасть. Через відкритий донний люк з нього випав великий темний предмет-капсула схожа на сигару. Коли її підняли на борт і відкрили, то знайшли гуманоїда, тяжко пораненого, що корчився від болю. Він був схожий на істоту, знайдену рибалками напередодні. Земні лікарі виявились безсилими.

За повідомленням преси, анатомічні дослідження засвідчили абсолютну неподібність пришельця на людину.

Багато писано про те, що в спеціалізованих США ніби-то зберігаються тіла ся.

ЧАПАЄВ ПЕРЕПЛІВ УРАЛ

Дочка легендарного нациста В. І. Чапаєва Клавдія Василівна розповідає: «Фурманівська версія про загибель мого батька у хвилях Уралу невірна. Багато років тому я одержала листа від офіцера — поліпрацівника Радянської армії, що відбував службу на території Угорщини. Писав, що одного разу до нього прийшли старі угорці-чапавці, котрі перепливали вкупі з моїм батьком річку Урал. Один з них, Ференц Кулбег, кулеметник чапавської дивізії, розповідав, як вони разом з товаришами уклали пораненого Василя Івановича на зняті з петель ворота, пристосовані під пліт, і переправили його на другий берег. Але дорогою він помер. Бійці вирили на березі могилу, схоронили командира, а горбик зрівняли з землею, щоб білогвардійські козаки не змогли познущатися над тілом. Тієї ночі, коли загинув Чапавцев, Петро Семенович Ісаєв (в романі — Петя) виконував завдання командира і був далеко від нього. Смерть Василя Івановича переживав тяжко, докоряв собі за те, що не опинився поряд. Друзі вирішили справити за Василем Івановичем поминки, під час яких Петро Ісаєв застрелився.

багатьох гуманодів: дослідження ці ведуться в глибокій таємниці. Ходять навіть чутки, що один з гуманодів живий і перебуває в стані летаргічного сну. Вчені чекають, коли він прокинеться.

Вінніцького політехнічного інституту, обласна друкарня редакції: 286021 Вінниця, Хмельницьке шосе, 95.

УВАГА!
НАШІ НА ТЕЛЕЕКРАНІ

У суботу 28 грудня о

21-й годині 30 хв. Українське телебачення покаже виступ команди КВН ВПІ. Не пропустіть передачі!